

MOKYMAŠI ĮGALINANTI APLINKA

Parengė Elektrėnų ŠPC PPT
Direktoriaus pavaduotoja PPT veiklai organizuoti,
specialioji pedagogė Gintarė Mačionienė

2022

UNIVERSALUS DIZAINAS – APLINKA VISIEMS

- Universalus dizainas yra toks aplinkos ir gaminių kūrimas, kad jais gali naudotis visi žmonės kuo platesniu mastu, be specialaus pritaikymo. UD palankus ir aktualus kitose srityse – tvariai aplinka, aplinkos apsauga, įvairovės išsaugojimas, saugus naudojimas, estetiški sprendimai.

MOKYMAŲSI ĮGALINANTI APLINKA

- Ugdymo aplinka turi būti saugi, patogi, patraukli, funkcionali, greitai pritaikoma skirtingoms veikloms, informatyvi, su aiškiais vizualiomis ir (ar) garsinėmis nuorodomis, pvz., kabinetų išdėstymas, tualetai, valgykla, biblioteka, vietos poilsiui ir pan.

Aplinkos pritaikymas:

- turintiems **negalią dėl judesio ir padėties sutrikimo (-ų)**: įvažiavimas, rampos, keltuvai, neigaliesiems įrengti tualetai, specialiai praplatintos kabinetų durys, stalai ir kėdės pagal poreikį sumažinti arba paaukštinti ir kt.;
- turintiems **negalią dėl regos sutrikimo**: tinkamu kontrastu pažymėti paviršiai (stiklinės durys, kontrastingomis juostomis pažymėti laiptai ir t. t.), nuorodos, kabinetų numeriai ir kita informacija pateikta tinkamo dydžio šriftu, tinkamai apšviesta, naudojami garsiniai šviesoforai;
- turintiems **negalią dėl klausos sutrikimo**: pastatuose montuojama informavimo ar evakuacijos įranga turi veikti ne tik garso, bet ir šviesos signalais;
- turintiems **negalią dėl įvairiapusio raidos sutrikimo**, taip pat **vaikams su emocijų, elgesio sutrikimais**: turėti saugią erdvę – nusiramavimo ar sensorinį kambarį, kuriame vaikai gali nusiraminti, pailsėti, saugiai atsigauti ir po kurio laiko grįžti į sau įprastą aplinką.

-
- Mokykla aprūpina SUP turinčius vaikus (vaikus, turinčius elgesio ir emocijų, autizmo spektro sutrikimų, vaikus, turinčius judesio ir (ar) padėties, intelekto ir kt. sutrikimus) specialiosiomis mokymo priemonėmis bei ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis, reikalingomis teikti kokybišką mokymo(si) paslaugą.

-
- Daugiau informacijos apie specialiųjų mokymo priemonių ir ugdymui skirtų techninės pagalbos priemonių įsigijimą rasite paspaudę nuorodą

<https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departmentas/projektai/specialiujamokymopriemoniuirugdymuis skirtutechninespagalbospriemoniu-isigijimas-nr-09-1-3-cpva-v-704-04-0001/>

Specialiosios mokymo priemonės

- Specialiosios mokymo priemonės (SMP) (vaizdinės, techninės, demonstracinės, skaitmeninės mokymo priemonės, žaislai, daiktai, medžiagos, literatūra ir pratybų sąsiuviniai), parengtos ar pritaikytos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, kurios padeda plėtoti mokinių žinias ir gebėjimus, ugdytis mokymuisi reikalingą kompetenciją, įgyti socialinių ir kasdienio gyvenimo įgūdžių.

<https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/itraukties-pletros-skyrius/itraukusis-ugdymas/specialiosios-mokymo-priemones/>

Prieinamumas

Užtikrinti visų išteklių, informacijos ir aplinkų, prieinamumą kiekvienam besimokančiajam.

TURINTIEMS NEGALIAŲ DĖL JUDESIO IR PADĖTIES SUTRIKIMO (-Ų)

Poreikiai yra individualūs ir jie yra neatsiejami nuo vaiko stambiosios ir smulkiosios motorikos pakenkimo lygio, sveikatos būklės. Sveikatos stiprinimas (medikamentinis gydymas), taikoma padėties terapija, kompensacinė technika ir ergoterapinės priemonės, padeda kompensuoti kai kurių sutrikusių funkcijų veiklą ir padeda dalyvauti, būti įtraukiamame ugdyme, įgyti žinių, gebėjimų.

Aplinkos pritaikymas. Mokinio darbo vieta. *Pritaikyta mokyklos ir klasės fizinė aplinka.* Vaikas laisvai gali patekti į bet kurią mokyklos patalpose esančią patalpą: į klasę, tualetą, kitas bendrojo naudojimo patalpas. Klasėje suolai išdėstyti taip, kad vaikas lengvai gali nueiti, privažiuoti neįgaliojo vežimėliu ar naudodamasis vaikštyne prie lentos, lango, prie kitame sėdinčio draugo.

TURINTIEMS NEGALIAŲ DĖL REGOS SUTRIKIMO

Įtraukioji aplinka

- Vienodo lygio apšvietimas (600Lx)
- Naudojami taktiliniai paviršiai
- Langai su vertikaliomis žaliuzėmis, apsaugančiomis nuo saulės šviesos
- Neblizgūs paviršiai
- Grindų danga neslidi ir neblizgi
- Spalvinio kontrasto naudojimas laiptams-paskutinis ir pirmas laiptas.
- Vengiama regimojo triukšmo ant sienų.

Aplinkos pritaikymai sutrikusiai regai

Spalvinis
kontrastas

Pakankamas
apšvietimas

Blizgesio
sumažinimas

Daiktas/fonas

Palyginti

- A** **GUIDELINE**
Taktinė vedančioji juosta
- B** **VISIOMARCHE**
Kontrastinga juosta, klijuojama ant pirmo ir paskutinio laiptelio
- C** **KARTELBRAILLE**
Garsinis informacinis švyturis
- D** **BRAILLECOM**
Informacinė lentelė su Brailio raštu
- E** **SECURIMARCHE**
Apsauginė nuo slidimo juosta
- F** Taktiniai paviršius klaidingai pažymėti

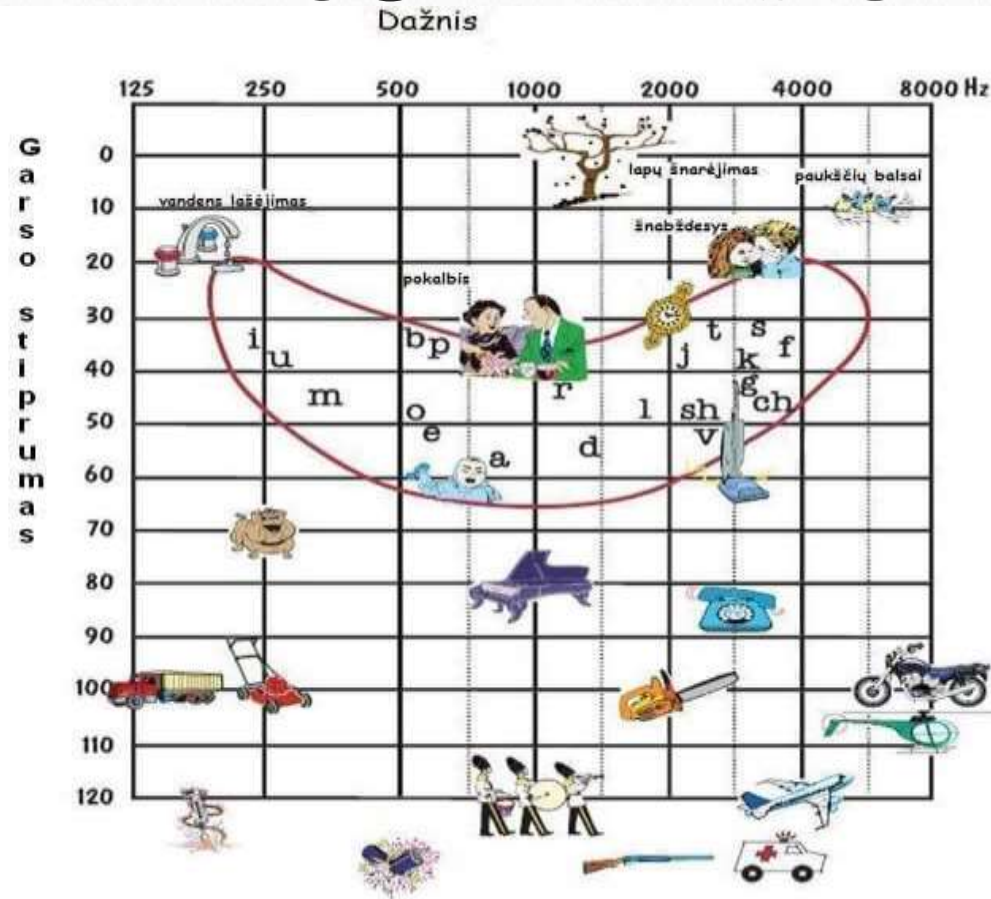

- A** **3D models**
These plastic 3D models allow to examine every object by means of touch and to have the understanding about its shape. Dedication: any object, building, monument either memorial.
- B** **Labelling of handrailing**
Those labels contain sculptured information. Simple text is duplicated in Braille. For instance: "2nd floor", "Wardrobe".
- C** **Labelling of stairs**
Labelling the first and the last one steps. We use contrast and non-skid self-sticking band.
- D** **Tactile maps**
We produce informational boards containing like visual as well as sculptured information. Audio-visual tactical maps.
- E** **Tactile signs**
Door tactical name board, indexes and pictograms. The universal design is suitable for people with normal vision like wise men with limited vision. We use contrasting colours and Braille.

Laiptų žymėjimas

TURINTIEMS NEGALIAŲ DĖL KLAUSOS SUTRIKIMO

TURINTYS NEGALIA DĖL ĮVAIRIAPUSIO RAIDOS SUTRIKIMO, TAIP PAT VAIKAMS SU EMOCIJŲ, ELGESIO SUTRIKIMAIS

Aplinkos pritaikymo pavyzdžiai: grupės arba individuali mokinio mokymosi aplinka

Vaiko poilsio erdvė

**Kurti kiekvienam saugią, priimančią aplinką, suteikiant pagalbą,
skatinant individualumą ir saviraišką.**